

* * *

יוסי גמזו סְתַרְחַרְף

הַחַזְאִים, אֶצְטַגְנִי שְׂרִירוֹת הַרוּחַ
וְגַחְמוֹת גְּלִי הַחֵם וְהַצְנָה
נִבְאוּ כִּי כָּל שְׂדֵי הַסַּעַר הַפְּרוּעַ
שְׁסוּפְתֶם צוֹבְרֵת עֹז וּמְקַצִּינָה
יֵצְאוּ הַלֵּלָה מְגֻדְרָם בְּמַחֹל הַזַּעַף
כְּמוֹ הַעֲנַק מִמְּנוֹרָתוֹ שֶׁל אֱלֹדִין
וְכִמוֹ לִילִית וְסַמְאֵל וְרַעַף-רַעַף
יִקְיִשׁוּ כָּל גִּגוֹת הָעִיר כְּבִיּוֹם-הַדִּין
שָׁבוּ טוֹרֵי שָׁנָיו שֶׁל כָּל נִבְרָא בְּצֶלֶם
נוֹקְשִׁים בְּפֶתַח זֶה לְזֶה מְאִימָתֶם
שֶׁל אֵיתָנִי הַטֹּבֵעַ הַמְּכִים בְּהֵלֶם
אֶת הַשָּׁמַיִם הַשׁוֹפְכִים אֶת חֲמָתֶם.

וְהַבְּרָקִים, בְּהַבְּזָקִי טְרוּף זֵיג-זָגִי
פּוֹרְמִים בְּאֵשׁ כְּחֵלָה אֶת רוֹכְסָנֵי הַשְּׁחֹר
שֶׁל עֲלֻטָּה שׁוֹתֶתֶת גֶּשֶׁם הַנִּמְזָג עִם
שְׁעוֹל הָרַעַם הַצָּרוּד וְהַעֲכוֹר
וְכָל הַלַּח וְשִׁחוּז הַכְּפוֹר מְנַחִית מַגְבֵּה
אֶת נִיאָגְרוֹת זַעְמוֹ שֶׁהֵן בְּרָכָה
לְשִׁדוֹת הַבֵּר בָּם הַעֲתִיד יִצְמִיחַ שְׁבַע
אֲבָל יוֹשְׁבֵי כְּרָפִים, עֲמַק בְּחֻשְׁכָּה
צְלוּפֵת הַמַּיִם וְהַקָּר הַזֹּאת חֲשִׁים בָּהּ
אֶת זְקִיקוֹתֶיהָ שֶׁל הַחַיָּה הָאֲנוּשִׁית
לְחֵם גּוֹפּוֹ שֶׁל הַזּוּלָת וְגוֹשְׁשִׁים בָּהּ
כְּבָכִי עוֹלָל אֶל אִם בְּדוּיָהּ אוֹ מִמְּשִׁית.

וְאֶת לְפֶתַע מְקִיֶּצֶה לְנֵהֶם פְּרָא
שֶׁל אֵיזָה רַעַם הַמְּחַרֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָיו
בְּנֵהֶמֶת הַדָּב שְׁלוֹ הַמְּפַרְפֵּרֵת
אֲדוּוֹת הַדִּים בְּתֵהוֹם שֶׁל לֵילָה בְּלִי כּוֹכָב
וְאֶת זוֹעֶקֶת כְּטוֹבְעַת הַנְּזַרְקֵת
מִתְהוֹם יָמָם שֶׁל מַחְשָׁפִים סִיּוּטִיִּים
אֶל כְּפוֹר חוֹפָה שֶׁל הָעֵרוֹת שְׂאִין בָּהּ שְׁקֵט
אוֹ הַרְגָּעָה וְשׁוּם כְּזָבִים פִּיּוּטִיִּים
לֹא יִשְׁכְּנוּ אֶת מִכְאוּבֵי הַלְמָה-לְמָה
שֶׁל הַלְבָד-לְבָד הַזֶּה שֶׁלֹּא רָפוּ
כָּל אֲכֻזְבֵי נְדָאוֹתוֹ שֶׁלֹּא נַחְמָה
בְּכָלוֹב חֲדָרְךָ הָאֶפְלוּלִי וְהַקְּפוּא
כְּבָדִידוֹתֶךָ שֶׁהַתְּקוּוֹת אוֹזְלוֹת מְמָנָה
כְּגַרְגִּירֵי שְׁעוֹן-הַחֹל שֶׁהַשְּׁנִיּוֹת
אֵט-אֵט הוֹפְכוֹת בּוֹ לְשָׁנִים אֶת הָאֵל-מְנַע
שֵׁשׁ בּוֹ בֵּית-עֲלָמִין שְׁלֵם שֶׁל אֲשֻׁלְיוֹת.

וְכֵן, בַּחֲשֵׁךְ, לְצִלְלִין שֶׁל שְׁמֵשׁוֹתֶיךָ
הַנִּרְעָדוֹת מְאֻרְטִילֶרֶת רְעָמִיו
שֶׁל הַסַּחֲרָחֶרֶף הַהוֹלֵם בְּרִקְוֹתֶיךָ
כְּאִיזָה דֶּפֶק-אֲדִירִים שְׁנֵהֶמְיו
דְּשִׁים בְּעִיר הַזֹּאת בְּאֶגְרוֹפֵי הַמַּיִם
הַמְכֻפְּלִים בֵּין גְּרוֹרֵי הַמְרֻזְבִּים
אֶת פְּרָאוֹתֶם שֶׁל סִיוֹטֶיךָ וְאִימֶיךָ
וְאֵת יְתֵמוֹת הַחֲלוּמוֹת הַנִּכְזָבִים
אֶת לְכוּדָה כְּדָג שְׂכוּחַ בְּאֶקְוֵרִיּוֹם
אוֹ אֲמוֹדָאֵי בְּפַעֲמוֹן-זְכוּכִית שְׁקוּף
בְּמִצּוֹלוֹת יָם שֶׁלֹּא הָאִיר אוֹתָן זֶה כְּבָר יוֹם
וְכֵלֶן לִילָה, לִיל-תְּמִיד, שְׁבוּ תִקְוֶיךָ
לְבֶךְ הַחַת וְהַנִּפְתָּח מִכָּל כְּרִישֵׁיהָ
שֶׁל גְּלִמִידוֹת הָעַד-מְתֵי הַזֶּה הַמֵּר
בְּמִלְתָּעוֹת תּוֹנֶת-הַבְּלִי וְיֵאוּשֵׁיהָ
וְהַחֲבֵל הַזֶּה הַתָּם וְהַנִּכְמָר.

וְאֵת הַכֶּרֶת פֶּעַם יְלִדָה אַחַת פּוֹרַחַת
שְׁשׁוּם סְגִרִיר עַל שְׁמֵי חַיִּיהָ לֹא נַחַת
וְהַחַיִּים בְּהֵם הַשְּׁקִיפָה כְּאוֹרַחַת
נִרְאוּ לָהּ אִזּוֹ כְּהַבְטָחָה גְּדוּלָה אַחַת
וְהַעֲתִיד הִיָּה עוֹגָה שֶׁל יוֹמְלָדָת
וְלֹא נִרוֹת דָּלְקוּ בָּהּ אֶלָּא סְכוּיִים
אֲשֶׁר כְּבוֹ לֹא בְּנִשְׁפָּה אַחַת בּוֹדְדָת
כִּי אִם אֶחָד-אֶחָד בְּהַמּוֹרִים שְׁגוּיִים
וְהַגּוֹרֵל שְׁעֵלְבוֹנוֹת רַבִּים הַטִּיחַ
גְּלָה פְתָאֵם כְּשֶׁהוּא עוֹנֵן וּמְאֵים
שֶׁלֹּא כָּל מִי שֶׁלִּילְדוֹת קִטְנוֹת מְבַטֵּיחַ
שֶׁלֵּל הַבְטָחוֹת יָפוֹת זוֹכֵר גַּם לְקַיִם.

וְהִיא שֶׁלֹּא יִדְעָה אֶת מְמֹרֵרֵי הַכַּעַס
וְאֵת בְּגִידַת הַזְּמַן חַפְתָּה לְטוֹב אֵט-אֵט
וְרַק דְּבָר אֶחָד קָטָן הִיא לֹא יִדְעָה אִזּוֹ:
שֶׁהִילָדָה הַזֹּאת
תִּהְיֶה אִי פֶעַם
אֶת.

לְכֵן עֲכָשְׁיוֹ, כְּשֶׁהִסּוּפָה בְּחוּץ צוּלְפָת
בְּפֶרְגוּלִיהָ הַקְּפוּאִים וְהַלְחִים
וְהָאִמָּה הִילְדוּתִית אִינָה חוֹלְפָת
מִן הָאִשָּׁה שְׂאֵת כְּעַת – וּכְמוֹ גְּחִים
מִקְטָקוֹמְבוֹת זְכוּרֹנָה כָּל רְעֵדִיהָ
שֶׁל הִילָדָה מְאֹז, בְּחֶדֶר הָאֶפֶל,
הַחֲלוּמָה וּמַתְבוֹסָסַת בְּכַתְדִּיהָ
מִקּוֹל הָרַעַם הַשׁוֹאֵג בְּעֶרְפֶּל
וּמִזְדַּעֲקַת שְׁנוּקַת-בְּכִי אֶמָּא-אֶמָּא
רַק שְׁפִיוֹם כְּבָר אֵין שׁוּם אֶמָּא, אֵין אֶל מִי

לקרא לעזר והחשך שבה פנימה
עונה לחשך המימי והשמימי
המשתולל בליל הגשם הזה שמה
בין שחור עבי הכפור וכחול ברקי האש
ולא יועילו יפוחות הלמה-למה
וקר, עקר ומנכר הוא כל היש –
את מתהפכת על צדך מבלי לדעת
אם יש לה סוף לטונדרה של מטה קרה
ואם על אף שהבדידות אינה נגדעת
אולי צפוי עוד אור בקצה המנהרה.

שכן אולי ברגע זה, כשאת פוגשת
את היאוש המיבש את הדמעות
עובר שם איזה אלמוני בחוץ, בגשם
מבלי לדעת שאת פאן, קרוב מאד
לבדידותו שכבר שנים הוא מחפש בה
אותך בלבד, אותך שאין את מעלה
על דעתך שהוא עדין מהדס בה
בין זריות רבות מספר באפלה
כמו איזה שליח אינטרפול או שוטר-ח'רש
שבלבו יש קלסטרון שכל פרטיו
הם כל פרטיך, רק שלך, לא של אחרת
אך את פשוט אינך עולה על עקבותיו
כשם שהוא אינו עולה על עקבותיך
אך בנגוד גמור אליך הוא אינו
אומר נואש, שלא כמוך מתקוותיך
כי כמו גוזל של קוקיה אחר קנו
שכלל אינו קים הוא תר היכן את חרף
כל העדריך שנלאו מהלאותו
אך את ישנך והוא חולם אותך בלי הרה
כשם שאת עצמך שנים חלמת אותו.

ואת את שמו ואת כתבתו אינך יודעת
ואת פניו עוד לא ראית כאן מעולם
אך הוא מוציא אותך כל לילה מן הדעת
ובלי לדעת שזה הוא – הוא כבר נחלם
שנים רבות כל-כה בחשך הנגוע
ברעב האין שלך, בקר ובחסף
והוא כאב וריק פעור וגעגוע
שכדמך לכלי רחם ארסו נמסך
ואת זקוקה לו והוא לך והוא בטוח
שהסימפוניה הבילתי גמורה הזאת
שהזרות תקועה בה כמרחק מתוח
בין בדידותו ובדידותך האחוזות
באיזה שבי הסתבריות אינה חק-טבע,
אינה גזרת-גורל שאין בה עוררים
והתמורה שהיא הקונטרה של הקבע
כמו שאביב הוא הפוכם של סגריים
עוד מסגלת להנים כצחוק של ילד

אֶת כָּל תּוֹגַת הַעֲרִירוֹת בְּלֵב נְעוּר
וְאֶת קְדֻרוֹת הַפְּטָלִיזִם שֶׁל קִהְלַת
בְּאֵיזָה מְשֶׁהוּ אַחַר מְאֹד, שֶׁל אֹר
וְאֵת עֲדָה לִיפִיחָתֶם הַמְצַמְרֶרֶת
שֶׁל הַסּוּפָה בְּחוּץ וְהַיְאוּשׁ בְּפָנִים
וְאֵת יוֹדְעַת אֵיךְ חֶרְדֵּת-הַלֵּב סוֹמְרֶת
וְאֵיךְ לִילוֹת הַבְּדוּד לֵךְ עֶרְף קַר מְפָנִים
וְאֵת יוֹדְעַת גַּם עַד מָה מִתְעַתְעַת
הִיא אֲשֶׁלִּית הַזֶּר הַהוּא, הָאֱלֵמוּנִי
וְרַק דְּבַר אֶחָד קָטָן אֵינֶךָ יוֹדְעַת:
שְׂזֵה קִים
וְזֵה מְשֵׁשׁ
וְזֵה אֲנִי.